

EEN ZAKELIJKE TRANSACTIE

training & voorstelling

Verhaal van de Maand februari 2007

Ooit is hij rijk geweest. Nu verschijnt de koopman, totaal aan de grond, voor de Rabbi Avraham Yehoshua Heschel, de Tsaddiek van Apta en vraagt om zowel voor hem in de hemel te pleitten als hem

in aardse zaken te adviseren. Hij heeft namelijk een huwbare dochter en nauwelijks meer een kopek te makken.

"Hoeveel hebt u nodig en hoeveel hebt u?" vraagt de Tsaddiek.

"Duizend roebel voor het huwelijksfeest", antwoordt failliete koopman. "En ik heb nog precies één roebel in mijn beurs.

"Ga in vrede", zegt de Tsaddiek, "Ga in op de eerste deal en het eerste bod dat u tegen komt. Moge G-d u voorspoed brengen."

Een vreemde opdracht, denkt de koopman. Hoe kun je zaken doen zonder kapitaal? Maar ja, het is een Tsaddiek, die het zegt. De koopman vertrouwt op de woorden van de Tsaddiek en gaat heen. Niet

lang daarna komt hij in een herberg, die vaak wordt bezocht door handelaren in edelstenen. Rond een tafel zit ook nu een groep verzameld. De failliete koopman komt dichterbij en bestudeert de diamanten die liggen uitgestald.

"Zoekt u iets?", vraagt een Joodse handelaar. "Wilt u misschien één van deze diamanten kopen?"

De failliete koopman knikt.

"Neem mij niet kwalijk, maar hoeveel geld heeft u eigenlijk?"

"Eén roebel", is het antwoord.

De groep handelaren in edelstenen barst

in een homerisch gelach uit. Gesteund hierdoor vervolgt de eerste stoutmoedig:

"Luister. Ik heb een beter voorstel. Ik heb hier een aanbod, dat toevalligerwijs exact een roebel kost. Je mag mijn aandeel in de Hiernamaals kopen."

"Dat is goed", reageert de failliete koopman. "Echter alleen als u de koop legaal maakt door deze vast te leggen in een contract en te tekenen."

De handelaar in edelstenen stemt in met dit verzoek. Aangemoedigd door het hoongelach van zijn vrienden schrijft

hij op wettelijk voorgeschreven wijze het koopcontract uit en voegt zijn handtekening toe. Beiden gaan staan. Verkoper overhandigt koper het contract en neemt diens laatste roebel ter betaling in ontvangst. De transactie is voltrokken. Met het contract trekt de koper zich terug in een rustige hoek van de gelagkamer en haalt zijn exemplaar van de Talmoed tevoorschijn. Snel is hij diep in gedachten verzonken.

Rond de tafel met edelstenen blijft de groep handelaren grinnikend achter, ginnegappend over die halve gare die zijn laatste roebel spendeert aan iets dat niet bestaat. Op dat moment komt de echtgenote binnen van de man, die net zijn aandeel in het Hiernamaals heeft verkocht. Het feit wil, dat bijna al zijn edelstenen eigenlijk van haar zijn. Sterker nog, zijn gehele rijkdom heeft hij te danken aan een landgoed, dat zij heeft geërfd. Zij vraagt waar zij zo smalend over doen.

Als het gebeurde tot haar doordringt, richt ze zich furieus tot haar echtgenoot: "Stel... Stel, dat jij een aandeeltje in het Hiernamaals zou hebben, was het dan nodig geweest om dat te verkopen en straks zo naakt als een heiden te zijn?"

Denk je nou echt dat ik met een heiden wil samenleven? Ik sleep je direct voor het rabbinale gerecht en vraag de scheiding aan!"

De handelaar stamelt een verontschuldiging. Het was een grap, enkel en alleen een grap! Zijn vrouw laat zich niet overtuigen. Ze peinst er niet over de vrouw te zijn van een heiden zonder aandeel in het Hiernamaals.

Half in paniek smeekt de handelaar de herbergier op zoek te gaan naar de koper van zijn aandeel. Even later staat de gezochte voor de opgewonden echtelieden.

"Luister, beste kerel," begint de handelaar in edelstenen. "Onze handelstransactie van zostraks... Je begrijpt toch wel, dat dat een goede grap was? Ha ha ha! Dus, pak hier je roebel terug en geef mij dat contract."

"Waarom? Zaken zijn toch zaken!? Het woord 'grap' is niet bij mij opgekomen."

"Oké. Oké. Als jij het zegt... Weet je wat, ik zal het goed met je maken. Ik geef je een paar extra roebels - een paar honderd procenten winst! - en jij verkoopt mij mijn aandeel terug."

De ander schudt het hoofd. "Neemt u mij niet kwalijk, maar ik neem enkel genoegen met een winst van duizend roebel."

"Ben je helemaal gek geworden!" De handelaar in edelstenen loopt van woe-de rood aan. "Wil jij voor dat stomme stukje papier een fortuin hebben!?"

Dan grijpt de vrouw in. Gedecideerd zegt ze: "Zelfs als deze man vijfduizend roebels vraagt, betaal je dat om je aandeel in het Hiernamaals terug te krijgen."

De handelaar probeert het nog een keer met een aanbod van honderd roebels. De ander weigert.

"Ik wil dat u weet, dat ik niet een of andere halve gare ben, zoals jullie denken. Ooit was ik ook een zakenman, net als jullie. Ik ben alleen mijn fortuin kwijtgeraakt. Toen ben ik naar Tsaddiek van Apta gegaan om raad. Hij heeft mij geadviseerd in te gaan op het eerste bod in de eerste zakelijke transactie, die zich zou aandienen, om de duizend roebels te verdienen, die ik nodig heb voor het huwelijk van mijn dochter. Kortom, ik weiger om ook maar een kopek in te leveren op die duizend roebels."

Welk onderhandelingsbod verder nog op tafel komt, elk bod wordt beantwoord met hetzelfde 'geen kopek minder dan duizend roebel'. Ten einde raad blijft de handelaar niets anders over dan duizend roebels te overhandigen in ruil voor het koopcontract.

De vraag is nu natuurlijk, en uiteraard heeft de vrouw van de handelaar toen ze kans kreeg deze ook gesteld aan de Rabbi Avraham Yehoshua Heschel, de Tsaddiek van Apta:

"Natuurlijk ben ik

blij, dat ik dankzij uw advies een bijdrage kon leveren aan de voorspoed van deze onfortuinlijke man, maar is mijn echtgenoot's aandeel in het Hiernamaals nu echt duizend roebel waard, of één roebel, of...?"

*- vrij naar een Chassidisch verhaal
- opnieuw verteld door Marcel van der Pol
- afbeeldingen: internet*